

Complex Vogelenzang (De Geestgronden)

Watertoren

Straat	: Rijksstraatweg
Huisnummer	: 113
Postcode	: 2121 AD
Kadastrale aanduiding	: A 4746
Naam object	:
Bouwjaar	: 1927
Architect	: A.T. Kraan
Bouwstijl	: Amsterdamse School (verwantschap)
Oorspronkelijke functie	: Watertoren met economiegebouw Vogelenzang
Huidige functie	: Watertoren met bedrijfsgebouw De Geestgronden

Inleiding

De watertoren met het zogenoemde economiegebouw aan de voet vormt de noordelijke beëindiging van de noord-zuid georiënteerde as van het administratiegebouw en de kerk. De gebouwen waren ingericht als magazijnruimten, was- en strijkkamer, machinekamer en als ketelhuis. Ze zijn in 1927 door A.T. Kraan ontworpen in een Amsterdamse Schoolstijl (economiegebouw) en in een meer zakelijke, verstrakte variant daarvan (watertoren). Belangrijke wijzigingen betreffen interne wijzigingen, verwijdering roedenverdeling uit de ijzeren ramen, enkele gevelwijzigingen (economiegebouw), gewijzigde dakbedekking watertoren.

Beschrijving

Bedrijfsgebouw

Het U-vormige, symmetrisch ontworpen bedrijfsgebouw is aan de achterzijde verbonden met de watertoren die een vierkante plattegrond heeft.

Het bedrijfsgebouw is éénlaags opgetrokken met een kapverdieping onder een samengesteld schilddak met breed overstek. Het dak is gedekt met rode Verbeterde Hollandse pannen en bezit enkele dakkapellen. De twee binnenhoeken van de U-vorm zijn iets hoger opgemetseld en worden gedekt door een schilddak. Op de nok van deze twee schilddaken staan twee, eveneens met schilddakjes bedekte, ontluchtingsopbouw-tjes.

De gevels zijn gemetseld in grauwe baksteen in halfsteens verband. Rollagen zijn als sierbanden in de gevel verwerkt. De gevels bezitten samengestelde, stalen vensterpartijen. In de kopgevel zit een (niet beschermenswaardige) overheaddeur. De binnenzijde van de U-vormige plattegrond heeft een éénlaags, plat afgedekte aanbouw met grote vensterpartijen.

Watertoren

De watertoren met vierkante plattegrond wordt gedekt door een geknikt tentdak dat is bedekt met (niet beschermenswaardige) rode shingles. De bakgoot met breed overstek wordt onderkraagd door geprofileerde, langwerpige consoles. Op de nok staat een (niet beschermenswaardige) gsm-antenne.

De hoog opgaande gevels zijn gemetseld in grauwe baksteen in halfsteens verband en zijn sterk verticaal geled door gemetselde muurdammen waartussen verticaal gelede vensteropeningen zijn geplaatst. De vensters bezitten ijzeren ramen. Het reservoir van de watertoren is uitgevoerd in gewapend beton.

Motivering voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst

De in 1927 tot stand gekomen watertoren met het daaraan verbonden economiegebouw bezit cultuurhistorische waarde als onderdeel van het totale ensemble van het complex Vogelenzang.

De watertoren bezit belangrijke stedenbouwkundige en situationele waarden vanwege de prominente ligging aan het einde van de noord-zuidas van het complex. Vanuit de wijde omgeving is het een belangrijke blikvanger.

Architectuurhistorisch zijn beide gebouwen waardevol als voorbeeld van twee gebouwen die ontworpen zijn in een aan de Amsterdamse School verwante stijl. Beide gebouwen zijn een goed voorbeeld van het tot nu toe relatief onbekende maar gevarieerde oeuvre van de Oegstgeester architect A.T. Kraan.

Beide gebouwen zijn in hoofdvorm vrij gaaf bewaard gebleven.

Beschermenswaardig zijn alle in de bovenstaande beschrijving omschreven onderdelen tenzij aangeduid als niet beschermenswaardig.

Zicht op de watertoren en het bedrijfsgebouw gezien vanuit de kerk